

Sygn. akt VIII U 202/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2014 r. w Gliwicach

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 stycznia 2014 r. **nr** (...)5 (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 202/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił E. W. prawa do emerytury górniczej podnosząc, że ubezpieczony udowodnił jedynie 23 lata, 6 miesięcy i 11 dni okresów pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą zamiast wymaganych co najmniej 25 lat takiej pracy w tym jedynie 16 lat, 10 miesięcy i 26 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst – Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.), wobec czego nie spełnił przesłanek uprawniających do tego świadczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury górniczej wskazując, że posiada wymagany okres pracy górniczej, do której w jego ocenie należy zaliczyć również, nie uwzględnione przez organ rentowy, okresy pobierania przez niego zasiłku chorobowego.

W uzasadnieniu podkreślił, że ZUS nie wskazał podstawy prawnej niezaliczenia do pracy górniczej okresów nieskładkowych. Podał, że pracę górniczą wykonywał

w okresie od 16 czerwca 1981r. do 30 kwietnia 1990r. w KWK (...), od 4 maja 2004r. do 31 marca 2007r. w (...) i od 11 kwietnia 2007r. do nadal w (...). Dodatkowo na rozprawie w dniu 25 marca 2014r. oświadczył, że nie kwestionuje uwzględnionych w tych okresach ilości dniówek w wymiarze półtorakrotnym.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, iż odwołujący nie udowodnił 25 - letniego okresu pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony E. W. urodzony w dniu (...), w dniu 11 grudnia 2013 r. złożył wniosek o emeryturę górniczą.

Na podstawie znajdujących się w aktach emerytalnych ubezpieczonego zaświadczeń zakładów pracy i świadectw pracy organ rentowy uznał za udowodnione 23lata, 6miesiące i 11 dni pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą, w tym 16 lat, 10 miesięcy i 26 dni okresów pracy górniczej liczonej pojedynczo i 3.507 dniówek półtorakrotnych, której to liczby odwołujący nie kwestionował.

Do okresu pracy górniczej nie zaliczono ubezpieczonemu okresu nieskładkowego w wymiarze 11 miesięcy 28 dni.

Odwołujący E. W. od dnia 16 czerwca 1981r. do 31 stycznia 1982r. był zatrudniony w KWK (...) jako robotnik magazynowy na powierzchni, a od 4 stycznia 1982r. do 30 kwietnia 1990r., jako młodszy górnik pz., górnik pz. i górnik rabunkarz pz. Następnie w okresie od 4 maja 2004r. do 31 marca 2007r. w (...) Sp. z o.o. w G. pracował jako górnik pz. i wykonywał pracę w przodkach kopalń (...), M. i K.. Od 11 kwietnia 2007r. do nadal pracuje w (...) Sp. z o.o. w G. jako górnik pz. i wykonuje pracę w kopalniach (...) i S. – M..

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny i wynika wprost z akt emerytalnych ubezpieczonego, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, E. W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50a, ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl ust 2 tego przepisu wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Za pracę górniczą uważa się, zgodnie z art. 50c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;

2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;

3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;

4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;

5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;

6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;

7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;

8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;

9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Zaś za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się, zgodnie z ust. 2, powołanego wyżej przepisu, zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w urzędach górniczych, jeżeli zatrudnienie jest związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno-technicznych w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4, pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4 co najmniej 10 lat pod ziemią, na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otworowych siarki albo na stanowiskach dozoru lub kierownictwa ruchu; a także zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone

w ust. 1 i w pkt 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie, czy do okresów pracy górniczej uwzględnionych przez organ rentowy, należy doliczyć również okresy pobierania przez odwołującego zasiłku chorobowego, ponieważ z art. 50b ustawy emerytalnej wynika, iż przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Należy podkreślić, że w poprzednim stanie prawnym, obowiązującym do 31 grudnia 2006r. art. 35 ustawy w stażu uprawniającym do emerytury górniczej wskazywał trzy okresy: okresy pracy górniczej, okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą oraz okresy zaliczane do pracy górniczej. Po jego uchyleniu, art. 50b wymienia jedynie okresy pracy górniczej oraz okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą. Wspomniana zmiana legislacyjna, przy zachowaniu dotychczasowego rozumienia pojęć "okresy pracy górniczej" i "okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą", w sposób wyraźny wskazuje na zaostrenie wymagań prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a, poprzez nieuwzględnianie w stażu emerytalnym dotychczasowych okresów uważanych za "okresy zaliczalne do pracy górniczej".

Z kolei w myśl obowiązującego do 31 grudnia 2006r art. 38 ustawy, za okresy zaliczalne do pracy górniczej uważa się okresy wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 4-8, ust. 2 pkt 2, 3, 5-8 oraz w art. 7 pkt 1-7, 9 i 12, z tym że przez zatrudnienie, o którym mowa w tych przepisach, uważa się pracę górniczą oraz pracę równorzędną z pracą górniczą określone w art. 36 ust. 1 lub ust. 3, wykonywane co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Na gruncie tych przepisów nie było wątpliwości, że wszystkie wymienione w tym przepisie okresy - jako "zaliczalne do pracy górniczej" - nie były "okresami pracy górniczej" ani "okresami równorzędnymi z pracą górniczą" w rozumieniu art. 35. Nie były nimi więc przypadające od 15 listopada 1991r. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego (art. 7 pkt 1 pkt a-c).

Stanowisko takie zajął również Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 21 lutego 2012r. I UK 286/11 (LEX nr 1169898) wskazał, że do okresu uprawniającego do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U.

z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) nie wlicza się przypadających od 15 listopada 1991r. okresów pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconych na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków chorobowego lub opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego, przypadających w okresie zatrudnienia uznawanego za pracę górniczą.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie zwraca uwagę na nieprecyzyjny zapis art. 50b, który przewiduje ,że przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi zamiast stwierdzać, że chodzi w nim tylko o okresy składkowe w rozumieniu ustawy. W tym zakresie Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2012r. I UK 373/11 (LEX nr 1215128), zgodnie z którym aktualne wyeliminowanie okresów zaliczalnych do pracy górniczej (w rozumieniu art. 38 u.e.r.f.u.s.) wymaga doprecyzowania treści art. 50b u.e.r.f.u.s. poprzez stwierdzenie, że chodzi w nim o okresy składkowe w rozumieniu ustawy, czego ustawodawca nie uczynił. Nie oznacza to jednak, że okresy pracy górniczej to także dawne okresy nieskładkowe - zaliczalne do pracy górniczej, wymienione w art. 7 pkt 1 pkt a-c.

W niniejszej sprawie ubezpieczony E. W. nie kwestionował okresów pracy zaliczonych mu przez organ rentowy do pracy górniczej, ani ilości dniówek liczonych w wymiarze półtorakrotnym, a jedynie nie zgadzał się na wyłączenie okresów zwolnień lekarskich.

Jednak, co zostało powyżej wykazane, okresów tych nie można uwzględnić przy obliczaniu okresu pracy górniczej, łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą.

Sąd Okręgowy rozważył wszelkie okoliczności sprawy i ocenił, że materiał dowodowy nie dostarczył podstaw do uznania, że ubezpieczony udowodnił okres pracy górniczej, łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą w wymiarze co najmniej 25 lat.

Tym samym ubezpieczony nie spełniła przesłanek przyznania mu prawa do emerytury górniczej w myśl przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Mariola Szmajduch